

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	36712 Філософія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	033 Філософія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36712
Назва ОП	Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Поліщук Олександр Сергійович, Барабаш Ростислав Ярославович, Бородіна Наталія Вячеславівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.11.2020 р. – 11.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.univer.kharkov.ua/docs/filisofia-phD.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2020-11-06/programa.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час роботи експертної групи в ХНУ ім. В. Н. Каразіна недостовірних відомостей у поданих для акредитації документах виявлено не було. ЗВО надав всі документи за запитом, вчасно у відповідності до програми акредитаційної експертизи організував зустрічі з учасниками освітнього процесу ОНП (здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, групою забезпечення освітнього процесу, стейкхолдерами та ін.), що акредитується. За результатами самооцінювання та під час роботи акредитаційної комісії було з'ясовано, що освітній процес у ЗВО відбувається відповідно до Закону України «Про освіту» (2014 р. зі змінами 03.07.2020 р.), нормативних документів Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України, а також нормативних документів ЗВО. ОНП о33 філософія повністю відповідає критерію 6 та 7. Всім іншим критеріям ОНП відповідає з незначними недоліками, що не є суттєвими. Програмні результати передбачені у ОНП відповідають Тимчасовому стандарту вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем спеціальності о33 Філософія, затвердженому Вченою радою ХНУ імені В. Н. Каразіна та стратегії ЗВО. Структура ОНП більше орієнтована на науково-дослідницьку діяльність, ніж на практичну. Обсяг аудиторної та самостійної роботи дає змогу здобувачеві належно опанувати освітні дисципліни. Здобувачам надається зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, вся необхідна здобувачам інформація, зокрема РНП оприлюднена на сайті (силабуси поки що не впроваджені). Академічна та професійна кваліфікація викладачів та наукових керівників здобувачів, задіяних до реалізації даної ОНП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. В ХНУ імені В. Н. Каразіна застосовуються практики стимулювання професійного розвитку та викладацької майстерності, відбуваються програмні заходи для професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Викладачі, що залучені до освітнього-наукового процесу на даній ОНП мають закордонні публікації, більшість з яких надруковано у виданнях, що індексовані у наукометричних базах. В ЗВО існує дієва система внутрішнього забезпечення якості ОНП через відповідні нормативні документи. Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП відбувається згідно із загальноінституційною політикою. Стейкхолдери мають змогу висловлювати свої побажання та брати участь у перегляді освітньої програми та інших процедурах забезпечення її якості як партнери. В Університеті загалом та на даній ОНП зокрема визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, проводиться популяризація академічної доброчесності на усіх рівнях, використовуються відповідні технологічні рішення щодо протидії порушенням академічної доброчесності. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП о33 філософія побудована з розрахунком перш за все на науково-дослідницьку діяльність, яку будуть проводити здобувачі. Структура програми містить якісні різноманітні фундаментальні курси з філософії та курс «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів дослідження». Факультет надає можливість безкоштовно оприлюднити результати досліджень на конференціях та фахових виданнях. Стейкхолдери залучені як до викладання так і до обговорення. Академічна та професійна кваліфікація викладачів є взірцевою, та ЗВО стимулює досягнення в педагогічній майстерності. Матеріальні умови ОНП дуже добрі, забезпечення доступу до ресурсів також: бібліотека та консультативний центр завжди ради допомогти, якщо виникнуть запитання від здобувачів. ЗВО пристосований до людей з особливими освітніми потребами, сайт надзвичайно інформативний. Здійснюється моніторинг якості, але зміни вносяться дещо повільно. Правила та критерії навчання є чіткими та зрозумілими, вони розміщені на сайті та повідомляються студентам на першому занятті. Здобувачі відмічають найвищий в регіоні професійний рівень якості освіти та висловлювали бажання також відкрити окрім аспірантури з спеціальності о33 філософія, ще й аспірантуру з спеціальності о34 культурологія.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Здобувачі не завжди долучаються до обговорення ОНП, вони розраховують більш на індивідуальну наукову-дослідницьку роботу. Враховуючи, що це третій освітньо-науковий рівень, ЗВО, до складу розробників варто офіційно залучити здобувачів цього освітнього рівня, це могло б їх стимулювати до більш активної участі у обговоренні та внесенні змін у ОНП. Практична сторона ОНП також може бути вдосконалена: одна з перспектив працевлаштування випускників ОНП - це викладацька діяльність, тому доцільно було б впровадити педагогічну практику хоча б не для випускників ХНУ (здобувачі ОНП стверджують, що на першому та другому рівні вони отримали достатній обсяг практики). Також перспектива працевлаштування випускників в консультативних проектах, яка була зазначена у звіті самооцінювання, потребує перегляду програми та можливість додати спецкурси, які вдосконалюють навички з консультування. Рекомендовано окрім оприлюднення на сайті РНП та анотацій також впровадити практику розробки та оприлюднення силабусів та додати різноманітності у виборі методів моніторингу задоволення здобувачів щодо якості ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

1. ОНП відповідає місії ЗВО: «ПІЗНАВАТИ–НАВЧАТИ–ПРОСВІЩАТИ», та стратегії ЗВО, яка відображена у наступних документах: Статут Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/ukstatut2018.pdf>); Кодекс цінностей Каразінського університету (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf>) ; Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU) Стратегії розвитку університету на 2019–2025 роки <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiya-rozvytku-universitetu-2019-2025-2.pdf>, (зокрема проєкта 1.6. Ефективна аспірантура та докторантура) Згідно зі стратегією ХНУ ім. Каразіна, метою навчання є підготовка висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня, ОНП о3з філософія відповідає зазначеним цілям.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Проектна група ОНП постійно контактує зі стейкхолдерами, деякі з них за сумісництвом також працюють на ОНП. Представники інших ЗВО Харкова виразили готовність приймати на роботу випускників ОНП. При університеті є постійно діюча вчена рада та фахові видання з філософії, представники яких вносять свій внесок у обговорення ОНП. Позитивним моментом є також співпраця з членами експертної ради МОН (ними є чотири професори філософського факультету: Корабльова Н. С., Петренко Д.В., Чорний Д. М., Шаповаленко М. В.).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У самооцінюванні ОНП зазначено, що цілі ОНП ураховують тенденції розвитку спеціальності з орієнтацією на: «філософсько-світоглядний і філософсько-методологічний аналіз розвитку науки, ідеологічних, суспільно - політичних, соціально-економічних процесів». Слід зазначити, що для впровадження такої цілі потрібно було б посилити компоненти вивчення суспільно-політичних та соціально - економічних процесів, тому що проведений аналіз показав, що програма більш орієнтована на філософсько-світоглядний і філософсько-методологічний компонент. Позитивним моментом є досвід гаранта ОНП з аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, тому що сам гарант є експертом Національної агенції забезпечення якості освіти і постійно бере участь у акредитаціях. Крім того, тісна співпраця викладачів з німецькими та італійськими ЗВО дозволяє врахувати досвід іноземних ОНП. У звіті самооцінювання зазначено, що «Враховання регіонального контексту полягало в тому, що м. Харків достатньо насичене ЗВО місто, що передбачає досить жорстке конкурентне середовище, по-друге, Харківський регіон є порубіжний, що не може не відобразитись в активній світоглядній полеміці і дискусіях». Це відповідає дійсності, але предмети, що допомагають полеміці і дискусії (логіка та риторика) в ХНУ здобувачі отримують ще на бакалаврському рівні, у той час як до ОНП можуть поступати магістри з інших ЗВО, тому було б доцільно для реалізації ОНП дати можливість випускникам інших ЗВО реалізувати зазначені цілі за допомогою додаткових предметів з вибору. Проектна група ОНП ретельно вивчили ринок праці, та прийшла до висновку, що наразі є потреба у фахівцях з «консультативно-методичної діяльності в органах місцевого самоврядування, засобах масової інформації, громадських організаціях». Але найбільш готові для такої спеціалізації ті з здобувачів ОНП, що вступили з програми магістратури «Прикладна етика» (вони мають відповідні предмети саме для розвитку цих навичок). Тобто для тих здобувачів ОНП, що вступають з інших спеціальностей, реалізувати зазначені цілі буде дещо складно. Аналіз ОНП показав, що найбільше випускники ОНП готові до науково-дослідницької діяльності, ця мета реалізується повністю.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю «033 Філософія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. Гарант програми брав участь у розробці Стандарту вищої освіти за спеціальністю 033, затвердженого 4 березня 2020 та Проекту Стандарту вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія третього (освітньо-наукового) рівня В ХНУ ім. Каразіна прийнято тимчасовий стандарт вищої освіти за спеціальністю «033 Філософія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затверджений Вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна http://philosophy.karazin.ua/ua/nauka/phd/tymchas_standart.pdf Визначення програмних результатів навчання за ОП відбувалося з урахуванням пункту 9 Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами ОНП у контексті Критерію 1 є обізнаність розробників ОНП у вітчизняному та світовому контексті з підготовки фахівців з філософії третього освітньо-наукового рівня. Проектування ОНП розроблялось з урахуванням експертної ради МОН та стратегії і місії ЗВО. Проектування ОНП враховує досвід ЗВО Німеччини та Італії, з якими активно співпрацюють викладачі ОНП, та стейкхолдери активно долучаються до обговорення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Проектування ОНП зазначає орієнтацію на вирішення суспільно-політичних та соціально-економічних проблем, але структура ОНП не завжди дозволяє досягнути цих цілей, оскільки розрахована більше на науково - дослідницьку діяльність. Відповідно структура ОНП не зможе повністю забезпечити зазначені програмні результати: "прогнозувати суспільно-політичні і культурні події та явища на підставі належного обсягу фахових філософських знань з метою надання консультативних послуг державним установам та громадським організаціям". Але це не свідчить про необхідність реформувати цілі програми, скоріше корекції потребує структура для забезпечення всього переліку цілей, щоб сбалансувати науково-дослідницький та практичний аспект ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони й позитивні практики, зокрема врахування тенденцій розвитку спеціальності, позиції стейкхолдерів, досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО, створення та дотримання у ЗВО тимчасового стандарту, та недоліки, що не є суттєвими, експертна група дійшла висновку, що ОНП для третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 033 Філософія обґрунтовано відповідає в контексті Критерію 1 рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОНП затвердженої вченою радою університету 25 березня 2019 р. становить 40 кредитів, з них: 30 кредитів обов'язкова складова ОНП і 10 – вибіркова складова. Це не суперечить п.3 ч.6 ст.5 Закону України «Про вищу освіту», Методичним рекомендаціям щодо розробки освітніх програм рекомендованих МОН України та Положенню про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті ім. В.Н.Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU). Враховуючи те, що стандарт цієї спеціальності відсутній, користуючись ст.1 Закону України «Про вищу освіту», що надає автономію ЗВО, робоча група відобразила ту кількість кредитів та освітніх компонентів, яка на їх переконання є достатньою для досягнення відповідних компетентностей і підготовки здобувачів вищої освіти за цим освітнім рівнем. Під час зустрічі з гарантом ОНП, адміністрацією ЗВО було встановлено, що ОНП започаткована у 2016 року. Протягом 2016 року і до моменту акредитації вона не зазнавала змін, що говорить про її сталість і відсутність будь-яких динамічних змін протягом періоду її функціонування. Така сталість зумовлена тим, зазначає гарант ОНП, що ОНП має відбуватися в часі і лише після цього можна робити відповідні висновки та враховувати позитивні моменти та усувати негативні.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП має чітку структуру (складається з 9 розділів, що ідентифікуються з Методичними рекомендаціями щодо розробки освітніх програм рекомендованих МОН України, ОК, включені до неї, мають не менше 3 кредитів (90 год) та складають логічну взаємопов'язану систему й сприяють оволодінню деякими компетентностями. У зв'язку з цим ЕГ вважає, що не усі компоненти спрямовані на досягнення результатів у сфері підготовки фахівця-доктора філософії до науково-педагогічної та консультативно-методичної професійної діяльності у сфері філософії. Якщо співставити мету освітньої програми з придатністю до працевлаштування - виникає запитання щодо забезпечення ПРН 15. Зокрема ОКЗ (Підготовка наукових публікацій та презентація результатів дослідження) і ВБ1 (Модерні рецепції античної філософії/філософія трансдисциплінарних досліджень/філософія глобалізації: український контекст) неповністю забезпечують ПРН15. Аналізуючи робочі програми ОК ОНП, ЕГ було встановлено деяку розбіжність у кількості годин заявлених в НП ОНП і робочих програмах. Наприклад: РП ОК «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» передбачає 4 кредити (120 годин), а в характеристиці навчальної дисципліни подається 160 годин, що становить 5,3 кредити. Така ситуація зумовлена появою у характеристиці індивідуальних завдань (40 годин). Під час інтерв'ювання було встановлено, що цей вид роботи входить до загальної кількості кредитів – логічно, що не може бути перевищення кількості кредитів і годин. Подібна ситуація простежується і ще в окремих РП (Філософія глобалізації: український контекст). Також ЕГ пропонує розглянути можливість додати ОК, які б сприяли для подальшого працевлаштування – суспільно-політичну складову, забезпечення якої неможливе за рахунок вибіркового блоку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає спеціальності 033 Філософія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що характеризується вдалим поєднанням ОК, що забезпечують формування наукових, комунікативних та професійно-педагогічних компетентностей. Щодо професійно-педагогічної складової – ЕГ вважає за доцільне рекомендувати ввести до ОНП педагогічну практику у ЗВО. Така рекомендація зумовлена тим, що не усі здобувачі вступали на ОНП з педагогічним досвідом. Варто відміти, що в ОП вибіркові ОК сприяють підсиленню досягненню ПРН обов'язкових ОК.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Проаналізувавши ОНП ЕГ констатує, що здобувачам створені умови щодо формування індивідуальної траєкторії через процедуру обрання вибірових ОК, що становлять не менше 25%. Вибір ОК проводиться із запропонованого переліку шляхом безпосереднього анкетування студентів (за допомогою сервісу Google Forms). Про це засвідчує аналіз Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті ім. В.Н.Каразіна та спілкування з учасниками освітнього процесу. Перелік міжвузівських вибірових освітніх компонентів оприлюднюється на веб-сторінці офіційного сайту університету https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/polling_discipline/polling_discipline_about. Однак виникає запитання у НП цієї ОНП усі вибірові компоненти мають 5 кредитів, а у зазначеному положенні університету говориться, що здобувачі мають право обирати міжуніверситетські ОК обсяг яких становить 3 кредити (Цитата з Положення: 3.5.11. Обсяг міжфакультетської вибірової дисципліни становить три кредити (90 годин) при частці аудиторних занять 33% (32 та 28 годин), підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку і передбачає виконання підсумкової залікової роботи) https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU. Під час аналізу індивідуальних планів здобувачів третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти та зважаючи на багатогалузевість Університету, ЕГ не побачила гарантованого права про обрання ОК з інших ОП, хоча можливість вибору ОК у межах переліку дисциплін вільного вибору здобувачів, здобувачами була підтверджена.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Аналіз ОНП і НП за яким здійснюється підготовка продемонстрував відсутність практичної складової. При інтерв'юванні гарантом та членами кафедри ЕГ було повідомлено, що практична складова, що отримується здобувачами під час навчання на I і II ОР вищої освіти, достатня і тому вони не включили практику до ОНП. Однак ЕГ у процесі інтерв'ювання здобувачів з'ясувала, що не усі мають базову вищу філософську освіту, а тому ми може говорити про відсутність практичної складової, а відповідно і ПРН цього компонента. Хоча у процесі спілкування деякі здобувачі повідомили, що у них є така практика, а науково-педагогічні працівники надали їй особливого

індивідуального статусу. У зв'язку з цим ЕГ вважає за доцільне звернути увагу на дану ситуацію і під час оновлення ОНП врахувати можливість введення практичної складової на офіційному рівні. Цього вимагає і структурний елемент ОНП «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання». Також ЕГ рекомендує додати ОНП ОК з вивчення соціально-політичних дисциплін на загальнотеоретичному рівні. Адже запропоновані ОК в ОНП не дають можливості повноцінно охопити усі суспільно-політичні процеси, а якщо мова йде про вибіркочну складову, то гіпотетично не завжди здобувач буде обирати вказані ОК з цієї ОНП. Крім цього комісією були співставлені навчальні, робочі програми з матрицею та ПРН і встановлено, що запропонована в ОНП інтегральна компетентність не простежується в матриці.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Здобувачі ОНП мають можливість здобуття соціальних навичок (soft skills). Це передбачено у компетентностях ОНП, зокрема ЗК 6,7,8 та ФК 5,11,13. ПРН цих компетентностей забезпечуються такими ОК: 1) обов'язковими: іноземна мова, теорія і практика філософської освіти; 2) вибіркочним компонентом: соціум комунікації.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зважаючи на те, що професійний стандарт відсутній, ОНП враховує вимоги НРК, на яку були зорієнтовані її розробники. Однак варто відмітити, що у змісті самої ОНП є деякі неточності: рівень НРК і його співвідношення із Законом України «Про вищу освіту». ЕГ рекомендує ЗВО врахувати зміни до НРК зроблені у 2020 році (Постанова КМУ від 25 червня 2020 року №519), що були започатковані Законом України «Про вищу освіту» нової редакції.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У процесі інтерв'ювання здобувачів вищої освіти цієї ОНП було встановлено, що співвідношення фактичного навантаження здобувачів та обсягу самостійної роботи не є надмірним та реалістично відображає можливості здобувачів виконувати поставлені завдання у відповідності з цілями та програмними результатами навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою навчання за ОНП, що акредитується, не здійснюється. Хоча заклад не обмежує такої можливості і, як повідомив гарант, частина аспірантів працює на кафедрі на 0,25 ставки.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

До сильних сторін ЕГ відносить: можливість формування власної освітньої траєкторії шляхом обрання ОК з вибіркового блоку. Під час обрання ОК і тем дисертаційного дослідження враховуються побажання здобувачів вищої освіти та рекомендації науково-педагогічних працівників. Здобувачі освіти маю можливість вільно висловлювати свої думки та презентувати ідеї. У ЗВО чітко розроблена процедура обрання вибіркочних компонентів. В ОП передбачений чималий спектр працевлаштування, що враховується ринком праці. Навчання на ОНП 033 Філософія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти не створює перешкод у процесі працевлаштування. Позитивним є те, що кафедра сприяє працевлаштуванню, зокрема частина аспірантів працює на кафедрі на 0,25 ставки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами ОНП ЕГ вважає відсутність практичної складової. Зокрема на ОП, що акредитується навчаються здобувачі вищої освіти, які здобули ступінь магістра зі спеціальності 034 Культурологія та не мали такої великої педагогічної практики, як магістри 033 Філософія. Це в свою чергу ускладнює таким здобувачам набути

практичних педагогічних навиків викладання. У зв'язку з цим ЕГ рекомендує ЗВО включити до ОП практичну складову у вигляді практики, а також систематично проводити перегляд ОП, з метою її удосконалення, один раз на рік, враховуючи динаміку і темпи розвитку суспільства. Крім цього, ЕГ пропонує розширити/додати освітні компоненти до обов'язкової частини, які б могли забезпечити зазначені програмні результати: "прогнозувати суспільно-політичні і культурні події та явища на підставі належного обсягу фахових філософських знань з метою надання консультативних послуг державним установам та громадським організаціям" у забезпеченні усіх заявлених ПРН з метою забезпечення ФК й вийти на заявлені сфери працевлаштування.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітньо-наукова програма спеціальності 033 Філософія відповідає Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими: 1) привести у відповідність робочі програми ОК до нормативних показників НП; 2) ввести до ОНП педагогічну практику; 3) систематично залучати до обговорення якості ОНП здобувачів; 4) враховуючи темпи і динаміку розвитку суспільства здійснювати перегляд ОНП на предмет якісного її вдосконалення один раз на рік; 5) вдосконалити механізм моніторингу і обговорення ОНП, на предмет її якісного покращення, через веб-сайт кафедри/ЗВО; 6) удосконалити систему обрання ОК з інших ОП – де-юре вибір є і його забезпечує ЗВО, а де-факто він ускладнюється через розбіжність кредитів з іншими ОП і здобувач може обирати ОК тільки з запропонованих в ОНП 033 Філософія.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертна група встановила, що правила прийому (<https://www.univer.kharkov.ua/images/pravyla-2020-11.pdf.pdf>) на ОНП (https://univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division) є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на веб-сайті ЗВО. Варто відмітити і той факт, що додаток 7 до Правил прийому на здобуття ступеня доктора філософії розміщено за окремим лінком (<https://www.univer.kharkov.ua/images/dodatok-7-1-2020-3.pdf>), що спрощує пошук. Отже, ЕГ констатує, що правила прийому не суперечать умовам.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на ОНП оприлюднені на веб-сторінці університету (<https://www.univer.kharkov.ua/images/pravyla-2020-11.pdf>) і враховують особливості самої програми та передбачають проведення вступних іспитів: 1) вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); 2) вступного іспиту з іноземної мови (за вибором Вченої ради вищого навчального закладу (наукової установи) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знань, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaf (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом; 3) презентації дослідницьких пропозицій за тематикою передбачуваного керівника (<https://www.univer.kharkov.ua/images/dodatok-7-1-2020-3.pdf>). Також на веб-сайті ЗВО оприлюднена орієнтована програма вступного іспиту з фаху (http://philosophy.karazin.ua/ua/abiturient/program_aspirant_philos_2020.pdf).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання в: 1) Порядку визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних вищих навчальних закладах (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/vyznannia-dokumentiv.pdf>); 2) Положенні про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (п 6.4), https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Харківському національному університеті ім.В.Н.Каразіна діє порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/neform-osvita.pdf>). Однак, під час інтерв'ювання ЕГ стало відомо, що випадків перезарахування кредитів здобутих у неформальній освіті немає. Професорсько-викладацький склад та адміністрація ЗВО дещо скептично висловлюються щодо такої освіти, мотивуючи це тим, що не завжди неформальна освіта може відповідати ПРН і компетентнісному підходу ОНП ОЗЗ Філософія. Здобувачі вищої освіти слабо обізнані з такою освітою та її можливостями. Такий підхід має негативний вплив на реалізацію можливості міжнародної та національної мобільності. Однак ЕГ відмічає, що ЗВО не обмежує право здобувачів щодо оволодіння окремими компетентностями під час неформальної освіти, а результати можуть бути перезарахованими. Така колізія виникла в результаті того, що самооцінка готувалася раніше, а правила готувалися і затверджувалися пізніше. Тобто відбулася розбіжність у часі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

На думку ЕГ позитивним є те, що в ЗВО є розроблена локальна нормативна база: 1) правила прийому на навчання за освітньою програмою; 2) правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; 3) правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЗВО неохоче пропагує можливості неформальної освіти і не заохочує здобувачів до отримання освіти за такою формою. ЕГ рекомендує підвищити рівень інформування здобувачів вищої освіти про можливості й вимоги до результатів навчання здобутих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітньо-наукова програма спеціальності ОЗЗ Філософія відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими: 1) пропагувати і заохочувати здобувачів цієї ОНП до використання неформальної освіти виходячи з регіональних потужностей; 2) маючи великий потенціал, в частині міжнародної співпраці, більше заохочувати здобувачів до міжнародної мобільності; 3) в рамках національної мобільності рекомендуємо використовувати регіональний потенціал.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Використання форм і методів навчання у Харківському національному університеті ім.В.Н.Каразіна передбачені п.4 «Положення про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU). За ОНП, що акредитується,

передбачені наступні форми контролю: поточний, підсумковий (заліки, екзамени). ЕГ відмічає, що у робочих програмах ОК, оприлюднених на веб-сайті університету, також визначені форми та методи їх викладання, у РП ОК подається орієнтований перелік запитань, що виносяться на іспит. Під час спілкування із здобувачами вищої освіти було підтверджено їх можливість вільно висловлювати власну думку не лише під час навчання, а й у процесі написання науково-дослідних робіт, тез та наукових статей. В цілому усі здобувачів вищої освіти висловили позитивні враження щодо запропонованого університетом формату роботи з позиції студентоцентрованого підходу, що відповідає принципам академічної свободи. У цьому контексті ЕГ відмічає, що у ЗВО є достатньо потужні ресурси щодо використання ІКТ у процесі викладання того чи іншого ОК й не обмежувати свободу здобувачів. Здобувачі реалізують право самостійної ініціативи щодо тем майбутніх дисертаційних досліджень, формування освітньої траєкторії шляхом обрання вибіркового освітніх компонентів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ЗВО ще не впроваджена практика підготовки силабусів, але є анкети та презентації – університет використовує робочі програми у яких відповідно до методичних рекомендацій щодо розроблення, затвердження та перегляду робочих програм навчальних дисциплін (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/metodychni-recomendatsii.pdf>) у розділі 3 передбачена структура: мета, завдання, кількість кредитів, загальна кількість годин, характеристика навчальної дисципліни, заплановані результати, схема нарахування балів та критерії оцінювання навчальних досягнень тощо. Також, зі слів здобувачів, на першому занятті викладачі, які забезпечують той чи інший ОК, повідомляють форми, методи, програмні результати навчання та критерії оцінювання. Також ця інформація оприлюднена на сайті ЗВО у вигляді ОНП (https://www.univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Навчання за ОНП, що акредитується, поєднується із організацією наукових досліджень власне аспірантів. Завдання для індивідуальної роботи, що пропонуються здобувачу, передбачають науково-дослідну спрямованість, вони мають виконуватися в межах теми дисертаційного дослідження. Результатом таких видів роботи є опублікування тез у матеріалах конференцій, засіданнях круглих столів, семінарах тощо. Цьому сприяють науково-практичні конференції ініціаторами яких є самі здобувачі. Позитивним є той факт, що в університеті кафедри, які обслуговують цю ОНП, мають два фахових видання категорії «Б»: Вісник університету. Серія «Теорія культури та філософія науки», Вісник університету. Серія «Філософія. Філософські перипетії».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до пп.2.7. 2.8. методичних рекомендацій щодо розроблення, затвердження та перегляду робочих програм навчальних дисциплін (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/metodychni-recomendatsii.pdf>) запропоновані робочі програми діють у відповідності до діючого НП, лише у 2019 році окремі зазнали деякої корекції зумовленої тенденціями розвитку спеціальності. Наприклад: ОК «Іноземна мова» була розглянута у 2018 році, а в 2019 році зазнала змін. Варто відміти, що для динамічної роботи з метою покращення якості ОНП, ЗВО варто проводити опитування здобувачів щодо покращення ОНП не лише за I і II освітнім рівнем вищої освіти, а й за III освітньо-науковим, а результати оприлюднювати на веб-сайті ЗВО.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Співпрацюючи із ЗВО іноземних країн, зокрема Німеччини, викладачі кафедр, що забезпечують освітній процес за цією ОНП, мають можливість в рамках науково-практичних конференцій обмінюватися досвідом, крім цього ЗВО запрошує на читання лекцій з філософії представників іноземних країн, про що було повідомлено у процесі інтерв'ювання професорсько-викладацького складу. Також така діяльність має значення і при формуванні рейтингу викладача. Усі процеси пов'язані з інтернаціоналізацією регулюються такими документами ЗВО: Положення Харківського національного університету ім.В.Н.Каразіна про реалізацію проектів програм міжнародної співпраці, а також в університеті функціонує Управління міжнародних відносин в рамках якого діють центри міжнародного партнерство (https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/international_relations_department/about0): Українсько-Польський академічний центр науки та культури, Українсько-Ізраїльський академічний центр, Українсько-Франкофонний академічний центр, Українсько-Італійський академічний центр, Українсько-Німецький академічний центр.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

У ЗВО розроблені локальні підзаконні нормативно-правові акти, що регулюють процес викладання, провадження освітньої і наукової діяльності. Створені умови для популяризації результатів наукової діяльності в університетських фахових виданнях, зокрема зі спеціальності 033 Філософія. Як показало інтерв'ювання здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти, науково-педагогічні працівники кафедр є відкритими до діалогу зі здобувачами і максимально сприяють їх роботі над дисертаційними дослідженнями шляхом рекомендацій та інформуванням про процеси у науковому світі. Щодо міжнародних освітньо-наукових проєктів, то в ЗВО діє відділ з міжнародних питань, який на веб-сайті має свою веб-сторінку, де розміщує усю інформацію про міжнародні проєкти та програми (<https://univer.kharkov.ua/ua/intrelations/mizhnarodni-proekty>) в межах своєї діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі третього освітньо-науково рівня вищої освіти є пасивними в частині обговорення як ОНП, так і ОК. Також використовуючи неформальну освіту, ЗВО варто більше стимулювати здобувачів цієї ОНП до академічної мобільності (як міжнародної, так і національної), що сприятиме інтернаціоналізації. ЕГ персвідчилась, що інформування здобувачів про можливості академічної мобільності відбувається регулярно: кожного дня через телеграм канал https://t.me/karazin_international надсилаються нові пропозиції. Але як показала співбесіда зі здобувачами, представники ОП першого та другого рівня більш активно користуються ціми можливостями, ніж здобувачі третього рівня.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітньо-наукова програма спеціальності 033 Філософія відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими: 1) систематично (1 раз на рік) проводити обговорення ОП щодо покращення її якості; 2) популяризувати і розвивати неформальну освіту й сприяти інтернаціоналізації; 3) додати практичну складову.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів визначені п.4 «Положення про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU). Також вони передбаченні НП ОНП та прописані в робочих програмах ОК. В останніх подається система і критерії оцінювання результатів діяльності. Іспит і залік, як підсумкова форма контролю у ЗВО, є обов'язковою. Також у процесі оцінювання результатів навчальної діяльності ЗВО керується Інструкцією Міністерства охорони здоров'я України від 15.04.2014 р. щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf>). Відомості про систему та критерії оцінювання результатів навчання подаються у робочій програмі, що є у вільному доступі на веб-сайті ЗВО у розділі аспірантура і докторантура. Проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, доступними усім учасникам освітнього процесу. Оскарження результатів навчання на ОП небуло.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт Вищої освіти зі спеціальності 033 Філософія за третім (освітньо-науковим) рівнем відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам, що ставляться до третього (освітньо-наукового) рівня і тим ОК, які сприяють у реалізації досягнення ПРН ОНП. Рівень засвоєння результатів оволодіння ОК загальної дослідницької та професійної підготовки завершується іспитами та заліками. Підсумкова атестація передбачає публічний захист дисертаційного дослідження у спеціалізованій вченій раді. Такі форми контролю відповідають Тимчасовому стандарту вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна за спеціальністю 033 Філософія за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів визначені робочими програмами навчальних ОК ОНП, що є у вільному доступі. Процедура щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів передбачена Положенням про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf>), Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-konfliktni-sutyatsii.pdf>) також на веб-сайті (<https://univer.kharkov.ua/ua/general/pytannia-protydii-koruptsii>) ЗВО є телефон провідного фахівця з антикорупційної діяльності Чурсіна О.В. та Антикорупційна програма Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-antikoruptsio.pdf>). Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками ЕГ було з'ясовано, що вони ознайомлені з існуючими у Харківському національному ім.В.Н.Каразіна документами та процедурами, які регулюють суспільні відносини у сфері конфлікту інтересів, але конфліктів пов'язаних з проведенням контрольних заходів, у тому числі випадків необ'єктивності екзаменатора, не було. Чурсін О.В. під час зустрічі повідомив, що в ЗВО були випадки пов'язані з корупційною діяльністю, але на цій програмі, і в цілому на філософському факультеті, таких випадків немає. Також ЗВО провидить постійний моніторинг щодо якості надання освітніх послуг, але як продемонструвало спілкування зі здобувачами такий моніторинг знайомий здобувачам I і II ОР, а здобувачі III (освітньо-наукового) рівня є менш активними у таких моніторингах.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ встановлено, що на сайті в розділі організація освітнього процесу розміщені матеріали щодо академічної доброчесності, зокрема подається загальна інформація (https://univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/academic_integrity), проєкт сприяння академічній доброчесності (SAIUP) (<https://univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/saiup>), документи та методичні матеріали (https://univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_doc), новини (https://univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_news). Також в закладі діє положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf). У ЗВО діє відділ що сприяє запобіганню плагіату: є дві програми, які забезпечують виявлення рівня знакового співпадіння у наукових роботах. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти за цією ОНП ЕГ переконалася, що в закладі популяризується академічна доброчесність, але у здобувачів ОНП, що акредитується дещо звужене уявлення про цей феномен. Вони його ідентифікують лише з плагіатом.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною стороною цього критерію, на думку ЕГ, є нормативне забезпечення, чіткі роз'яснення науково-педагогічних працівників щодо форм контролю та ПРН. Зокрема здобувачі вищої освіти ознайомлюючись з робочими програмами ОК (які є вільному доступі на веб-сайті ЗВО) мають можливість бачити усю характеристику освітнього компонента у тому числі форму контролю. Крім цього, з уст здобувачів вищої освіти за цією ОП, науково-педагогічні працівники на першому заняті чітко визначають ПРН які має забезпечити їх ОК для оволодіння ФК. В ЗВО і на даній ОНП зокрема визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та їх оскарження, чітко означено процедуру врегулювання конфліктних ситуацій, що є доступними для усіх учасників освітнього

процесу. Проведений аналіз показує, що політика ЗВО та зокрема ОНП озз Філософія щодо стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності є дієвою, використовуються відповідні технологічні рішення щодо протидії порушенням академічної доброчесності, зокрема плагіату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недостатня інформованість здобувачів вищої освіти про різні прояви академічної доброчесності. Для кращого розуміння здобувачами вищої освіти своїх прав і накопичення позитивної практики рекомендувати обговорювати в академічних колах положення нормативних документів ЗВО і дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема аналогічні запропонованим в SAIUP <https://saiup.org.ua/novyny/materialy-vebinaru-akademichna-dobrochesnist-studentski-initsiatyvy/>

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітньо-наукова програма спеціальності озз Філософія відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є сутєвими: під час спілкування зі здобувачами ВО було з'ясовано, що вони у більшості випадків, незважаючи на наявні інформаційні ресурси, академічну доброчесність ідентифікують виключно з академічним плагіатом. Слід зазначити, що у межах ОНП діють досить високі "неформальні" стандарти академічної доброчесності - зокрема, здобувачі не друкуються в хижацьких журналах, не практикується видання статей великою кількістю співавторів, здобувачам не пропонують вписати як автора в свою статтю когось з викладачів. Але викладачам треба більше обговорювати ці проблеми зі здобувачами, оскільки здобувачі, згідно зі співбесіди з ЕГ не до кінця розуміють важливість цих аспектів.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньо-наукової програми озз Філософія та наукових керівників аспірантів, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Усі викладачі мають наукові ступені та наукові звання, наукові публікації, що відповідають тим дисциплінам, які викладають. Наукові керівники аспірантів мають науковий ступінь доктора філософських наук і є кваліфікованими дослідниками за спеціальністю озз Філософія. Відповідно, викладачі ОНП також відповідають ліцензійним вимогам: мають статті у Scopus, є членами вчених рад, мають стажування у закордонних ЗВО, працюють редакторами у фахових виданнях, та інше. Відповідність ліцензійним вимогам становить від сьома критеріїв та більше (через некоректне відображення таблиці 2 у системі, за запитом експертної групи ЗВО надіслав виправлену версію таблиці 2, яка додається до звіту). Академічна та професійна кваліфікація викладачів ОНП озз третього освітньо-наукового рівня в ХНУ ім. В. Н. Каразіна заслуговує на повагу: зокрема, проф. у І. А. Жеребкіної статистика цитування 1035 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=SFyZhngAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate); проф. Карпенко І. В. - Заслужений професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (2018 р.), лауреат університетської премії імені К. І. Рубинського (2018 р.); проф. Філоненко О. С. приймав участь в багатьох науково-дослідницьких закордонних проектах: 1) дослідницькому проекті Британської Академії «Russian Orthodox Church in Contemporary Britain», університет Лідс (LUCRECESS, Leeds University). 2) проект Prospekt-2002 Інституту Східно – християнських досліджень Католицького університету Наймегену, Нідерланди (Institute of Eastern-Christian Studies, Nijmegen Catholic University, The Netherlands). 3) премія Фонду Темплтона за курс лекцій "Наука та теологія" (The Science and Religion Course Program of Center for Theology and the Natural Sciences (CTNS, USA)), який був розроблений у Біблійно – богословському інституті св. апостола Андрія 4) запрошений дослідник богословського факультету Кембриджського університету (Faculty of Divinity, University of Cambridge, Cambridge, UK). 5) запрошений викладач Інституту релігійних наук св. Фоми Аквінського (Київ). 6) викладач Київського Літнього Богословського Інституту 7) академік Амвросіанської Академії, Мілан (Academia Ambrosiana, Milano). Твким чином, ЕГ дійшла до висновку, що академічна та професійна кваліфікація викладачів та наукових керівників здобувачів третього освітньо-наукового рівня повністю відповідає цілям та програмним результатам навчання ОНП озз філософія.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Викладачі постійно звітують перед ЗВО, результати звітів відображені на сайтах, також ведеться рейтингування викладачів та кафедр. Конкурсний добір викладачів ОП є прозорим і відбувається відповідно до «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу НПП ХНУ імені В.Н.Каразіна» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/obrannya-nauk-pedagog-pracivnykiv2018.pdf>), «Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна» (п. 7.3.) https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ХНУ імені В.Н.Каразіна» (п. 6, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf>). Процедури моніторингу рівня професіоналізму викладача регламентує «Положення про оцінювання педагогічних працівників ХНУ імені В.Н.Каразіна» <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/otsinyuvannya-pratsivnykiv-polozhennya-2018.pdf>

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до ОНП не викликає сумнівів - деякі з них працюють за сумісництвом на філософському факультеті, зокрема на інтерв'ю була присутня Іванова Н. В., яка є директоркою культурно-просвітницького центру «Срміловцентр» та завідувачі кафедр інших ЗВО, які підтвердили, що вони беруть участь у організації освітнього процесу та обговоренні ОНП. Стейкхолдери постійно присутні на конференціях.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО практикує лекції запрошених фахівців, зокрема були запрошені проф. Єрмоленко А. М. (Директор інституту філософії імені Г. Сковороди АН України), проф. Мозгова Н. Г. (Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова), проф. Бойченко М. І. (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) та ін.); В. Вельш, Х. Асмут, Б.Цейнпфенніг, (Німеччина), Д.Гайдеманн (Велике герцогство Люксембург), К. Глой (Швейцарія), М.Георгієва (Молдова), Ф. Браскі (Італія), Ж. Діаткін (Франція) та ін.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО впроваджене рейтингування викладачів, що стимулює їх професійний рівень. Викладачам, що посіли перше, друге та третє місце, виплачують премії: Попова Н.В. – 2 місце(2014-2015), Петренко Д.В. – 3 місце(2016-2017) Тагліна Ю.С. – 2 місце(2017-2018); Фісун К.Г. – 3 місце(2018-2019); Титар О.В. – 1 місце (2019-2020). За створення і впровадження дистанційних курсів два викладача ОНП також отримали премії (Тагліна Ю. С., Попова Н. В.). ЗВО також є першим університетом України, який став асоційованим партнером у програмі Еразмус+ у напрямі КА2 «Співпраця щодо інновацій та обміну успішними практиками - Європейський університетський альянс». Каразінський університет стане місцем проведення спільної конференції наступного року та мобільностей для студентів і викладачів за підсумками проєкту. Метою альянсу "AURORA" є створення інституціоналізованої співпраці, головною метою якого є виховання навичок та менталітету випускників, готових розв'язувати суспільні проблеми. Систему професійного розвитку викладача регламентує «Положення про підвищення кваліфікації та стажування у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pro-pidvysshchennya-kvalifikacii.pdf>

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Проведене інтерв'ю з Єфіменко В. М., директором навчального центру технічного забезпечення, показало, що викладачів заохочують до впровадження сучасних форм ІКТ, як апаратних так і програмних. Викладання здійснюється за допомогою проєкторів та сучасних конференц-систем, після оголошення карантину - з використанням технологій дистанційного навчання. ЗВО впроваджує премії за розвиток викладацької майстерності - у минулому році премію отримав проф. Перепелиця О. М. за підготовку переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, та за наукове керівництво захищеної у встановлені строки кандидатської дисертації. Викладачі постійно беруть участь у університетських виставках-конкурсах навчальної та наукової літератури, зокрема диплом II ступеня отримав Пугач Б. Я. за навчальний посібник «Динаміка наукового пізнання»(2013 рік)та диплом III ступеня за монографію «Фундаментальна парадигма науки Леонардо да Вінчі»(2019 рік). Колективна монографія «Від філософії науки до постмодерних студій культури» за загальною редакцією проф. Д.В. ПЕТРЕНКА і проф. В.А. СУКОВАТОЇ отримала диплом-відзнаку.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ОНП 033 філософія третій рівень у ХНУ ім. В.Н.Каразіна має потужні людські ресурси. Сформована ефективна система стимулювання науково-дослідницької діяльності викладачів та здобувачів, а також стимулювання викладацької майстерності, яка функціонує на основі відповідних положень. Спеціальність 033 у ХНУ ім. В.Н.Каразіна має дуже яскравих фахівців, відомих не тільки в Україні, але і за її межами: Гарант програми є розробником Стандарту 033 філософія першого освітнього рівня. Викладачі мають високий індекс Гірша, багато з них працюють за запрошенням у іноземних ЗВО (зокрема Абашнік Володимир Олексійович є також доктором філософії (Dr.phil.) Йенського університету ім. Фрідріха Шіллера). Налагоджена співпраця з університетами Лідс (UK), Кембридж, Мілану та інших. ЗВО сприяє професійному розвитку та стимулює розвиток викладацької майстерності, викладачів стимулюють підвищувати володіння англійською мовою, створювати та впроваджувати дистанційні курси, відзначають кращі науково-методичні розробки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають взірцевий характер, на підставі чого експертна група дійшла висновку, що ОНП для третього (освітньонаукового) рівня за спеціальністю 033 Філософія у контексті Критерію 6 відповідає рівню А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертам було надано докази, що фінансові та матеріально-технічні ресурси достатні для забезпечення рівня визначених ОП цілей та програмних результатів. ЕГ отримала фактичне підтвердження про освітнє середовище і матеріальні ресурси під час відео трансляції здійсненої гарантом програми котра завантажена у систему Національного агенства. Аналогічна віртуальна оглядова екскурсія є на сайті ЗВО, що дає можливість здобувачам оцінити освітнє середовище ОНП. Проведена оцінка матеріально-технічного забезпечення показала достатні площі аудиторного фонду, рівень забезпечення ІКТ досить високий. ЗВО мають потужну бібліотеку, що випикує майже всі фахові видання з філософії, музеї та наукові виставки. Під час інтерв'ювання з представниками студентського самоврядування, представників здобувачів, НПП, сервісними підрозділами, ЕГ визначила і отримала фактичне підтвердження того що на території університету є стадіон, актові зали, їдальня, місця для відпочинку та культурного дозвілля. Інтерв'ю зі здобувачами показало, що аспіранти мають можливість працювати на кафедрі над дослідженнями (для цього кафедра має спеціальні ноутбуки), найкращі аспіранти оформлюються на роботу на 0, 25 ставки. Середовище ОНП зручне та комфортне для здобувачів, все навчально-методичне забезпечення освітньої програми присутнє на сайті <http://philosophy.karazin.ua/ua/nauka/asp.html> та забезпечує досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення зустрічей зі здобувачами, науково-педагогічним персоналом та іншими структурними підрозділами ХНУ визначено, що ЗВО на достатньому рівні забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності. Аспіранти мають змогу безкоштовно друкуватися у фахових виданнях, що є на філософського факультеті ХНУ. Бібліотека ХНУ організує безкоштовний доступ до баз Scopus та Web of science в межах ОНП, зокрема у

центральному корпусі та приміщенні, де знаходиться філософський факультет є Wi-Fi, студенти вільно користуються бібліотекою університету, мають доступ до електронних ресурсів кафедри, факультету та ЗВО. Здобувачі забезпечені та задоволені функціонуванням гуртожитків, музеїв, стадіону, закладів харчування та ін.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час зустрічей зі здобувачами визначено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертами було визначено, що ХНУ на достатньому рівні забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, що навчаються за ОНП. Існує спеціальна консультативна служба атестації здобувачів наукових ступенів, керівник якої, Панченко В. Г. зазначила, що аспіранти можуть у будь-який час проконсультуватись щодо документів, необхідних для захисту. Всі викладачі оприлюднили на сайті свої електронні адреси, здобувачі можуть з ними зв'язатися у будь-який час. Але як зазначають здобувачі, моніторинг на бакалавраті та магістратурі відбувався частіше. Профспілкові організації надають можливості для аспірантів соціальної допомоги, відпочинку та ін. Студентське самоврядування забезпечує можливість інтелектуального та розважальної активності, інформаційної та консультативної допомоги для аспірантів даної ОП. Зокрема, проводяться інтелектуальні ігри «Що?Де?Коли?», «Ніч науки», працює ЛандауЦентр де аспіранти проводять екскурсії для дітей, Філософська майстерня та ін. <http://philosophy.karazin.ua/ua/stlife/stlife.html> Разом з цим, студентським самоврядуванням та адміністрацією ЗВО постійно проводяться опитування на предмет задоволеності потреб здобувачів, про що підтвердили останні під час інтерв'ю. ЕГ виявила що останні повністю задоволені тим як університет забезпечує їх потреби у межах на навчання на ОНП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Навчання пристовано для людей з особливими освітніми потребами, корпус факультету має розсувні двері та ліфт, є пандуси. Один з корпусів, у якому проводиться навчання, спеціально перебудований під потреби людей з інвалідністю - керівництво ЗВО запевняє, що у разі появи людей з особливими освітніми потребами на ОНП озз філософія, навчання може бути організоване у спеціально налаштованих аудиторіях. Сайт ЗВО пристосований під потреби людей з особливими освітніми потреба - зокрема наявність фотографій дублюється текстом, хоча є декілька світлин без Alt-тексту, який повинен описувати мету посилання.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ХНУ є чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. На філософському факультеті конфліктних ситуацій не виникало. Але механізм вирішення конфліктів працює, навіть за результатами внутрішнього розслідування завели справу у Шевченківського районному відділку про що повідомив Чурсін О. В., провідний фахівець з антикорупційної діяльності, проте даний кейс стосувався конфліктної ситуації на іншій ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

• Наявна інфраструктура; • доступ до мережі Інтернет; • високий рівень матеріально-технічного забезпечення ОП; • вільний доступ здобувачів та викладачів до інформаційних ресурсів ЗВО, факультету, кафедри. • дистанційні курси, які є безкоштовними та допомагають кафедрі працювати під час карантину. • на високому рівні забезпечено доступ осіб із особливими освітніми потребами

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП 033 Філософія повністю відповідає критерію 7. Бібліотека, інфраструктура та обладнання (матеріально-технічна база) ЗВО дають можливість повністю досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання, ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Освітній простір є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, дає змогу задовольнити їхні потреби та інтереси та досягнути визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Взірцевим є створення умов для осіб з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО дотримується процедур, але вони мають деякі особливості. Зокрема, ОНП 2016 року та ОНП 2019 року не відрізняються. Це обумовлено тим, що за процедурою ЗВО повний перегляд ОНП відбувається раз на п'ять років, весь інший час триває накопичення пропозицій від здобувачів, викладачів та стейкхолдерів. Разом з цим, на факультеті керуються методичними рекомендаціями щодо розроблення, затвердження та перегляду робочих програм навчальних дисциплін: <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/metodychni-recomendatsii.pdf> який забезпечує якості ОНП. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (https://drive.google.com/open?id=1q_U-ngoKvsHrT_3oc1ateysrxk1kZmPF) та з використанням методичних матеріалів «Сучасні підходи до побудови освітніх програм» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/curricula.pdf>). На зустрічі із стейкхолдерами ЕГ переконалася у тому що усі процеси з приводу покращення ОП є послідовними та відповідають плану діяльності ЗВО, а усі зацікавлені сторони мають можливість долучитися до процесу покращення якості ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми, проте самі вони не особливо зацікавлені у її перегляді. Це вони пояснюють тим, що задоволені наявною ОП, а також довірою до викладачів які формують цю ОП, що помітно у витягах із протоколів засідання кафедри. Позиція здобувачів дещо пасивна, вони знають про дисципліни вільного вибору, обирають дисципліни, але є дещо пасивними та вважають, що керівництво краще розбереться, як реформувати ОНП. Натомість магістри, що планують вступати до ЗВО, є більш активними, висловили декілька пропозицій, які керівництво ЗВО пообіцяло розглянути. Пропозиції здобувачів щодо ОНП збираються в ході освітнього процесу через спілкування з гарантом програми, НПП, які реалізують програму, адміністрацією, під час семінарів, круглих столів, конференцій тощо. У ході зустрічі із представниками студентського самоврядування та наукового товариства ЕГ зробила висновок про те, що ці підрозділи сприяють підвищенню якості наукових досліджень та проектної діяльності студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ЗВО; розвитку співпраці з вітчизняними та зарубіжними ЗВО, науковими установами, державними й недержавними організаціями; діяльності наукових гуртків, лабораторій, центрів. Вони проводить заходи різних рівнів. За погодженням з НТ та самоврядуванням приймається рішення про відрахування чи поновлення на навчання осіб, які здобувають ступінь доктора філософії. До ВР Університету – голова НТ ЗВО та представник з числа аспірантів та докторантів Університету. Одна з аспіранток, Юлія Терещенко, донедавна працювала головою наукового студентському товариства, яке більш активно долучається до обговорення програм першого і другого освітнього рівняю

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зустріч з роботодавцями підтвердила, що вони зацікавлені в оновленні ОНП, мають можливість висловлювати пропозиції. За проханням експертів ЗВО надав протоколи засідання кафедр та методичних семінарів, у яких відображені результати обговорень ОНП зі Стейкхолдерами.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Данні щодо кар'єрного шляху випускників відображені на окремому розділі сайту <http://alumni.univer.kharkov.ua/> Серед випускників ОНП є депутати міської ради, працівники місцевого і республіканського телебачення, викладачі вищих навчальних закладів м. Харкова і України.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості реагує на недоліки, але взаємодія зі студентами є більш активною, ніж взаємодія з аспірантами. Моніторинг розробляє Центр соціально-гуманітарних досліджень <http://sociosci.karazin.ua/main> Кожного семестру здійснюється опитування «Викладач очима студентів» та ін. на основі якого формується рейтинг викладачів і результати якого постійно обговорюються та впливають на планування діяльності в університеті. Під час інтерв'ю ЕГ з'ясувала, що у аспірантів є можливість реагувати на недоліки в ОП, пропонувати їх до обговорення, вони про це повідомлені, проте, вважають що недоліки в даній ОП практично відсутні, що підтверджується результатами опитування: https://drive.google.com/file/d/1utJUiBBx9dHtytxbQoeO6GomfVpP9o_y/view?usp=sharing. Таким чином, ЕГ робить висновок, що система забезпечення якості ЗВО працює на достатньому рівні.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Проведена акредитація ОНП є першою, тому результатів зовнішнього забезпечення якості освіти за ОНП немає.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Але Центр забезпечення якості зосереджений перш за все на протидії плагіату та попередження корупції. Доцільно було б також обговорювати інформацію щодо інших аспектів академічної доброчесності. Разом з цим, існує повний перелік нормативних документів (https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/academic_integrity) котрі покликані забезпечувати культуру якості в ЗВО із котрим усі зацікавлені сторони є ознайомленими. Тому, ЕГ схильна вважати що в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Існує розуміння керівництва ЗВО, факультету, кафедри необхідності підтримання рівня якості освіти, проводиться постійний моніторинг рівня якості освіти (2 рази в рік), створено Центр якості освіти, який займається питаннями оцінки якості освіти ОП. У ЗВО існує достатня нормативна база яка регламентує та забезпечує внутрішнє забезпечення якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендація: посилити моніторинг аспірантів та залучення їх у забезпечення якості освіти та перегляді ОП. За свідченнями здобувачів та викладачів, моніторинг частіше проводиться шляхом співбесід, у той час як моніторинг у ОП першого та другого рівня проводився у формі анонімних анкетувань через Gogol – форму. Було б доцільно більше різноманітності у виборі методів моніторингу. Рекомендація проводити роз'яснювальну роботу здобувачам про важливість їх впливу на формування ОП, мотивувати до більшої залученості останніх в перегляді Звернути увагу на те, що академічна доброчесність розуміється здобувачами по більшій мірі лише як боротьба з плагіатом.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня наукова програма ОЗЗ філософія в цілому відповідає даному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Рекомендовано урізноманітнити вибор методів моніторингу для здобувачів ОНП ОЗЗ філософія.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведені співбесіди показали, що здобувачі вважають правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, цілком зрозумілими та доступними для здобувачів. Здобувачі підтвердили, що ЗВО дотримається прийнятих правил, які зазначені у Статуті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна <https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf>, «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU, Правилах внутрішнього розпорядку університету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravyla-rozporiyadky-2018.pdf>), Контрактом здобувача вищої освіти (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/price/ugoda-kontrakt2019.pdf>), Документами про організацію навчального процесу (https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol). Всі нормативні документи, що регулюють навчання аспірантів та підготовку дисертаційних досліджень розміщені за посиланнями: https://www.univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division (Аспірантура та докторантура) та <https://www.univer.kharkov.ua/ua/research/disservice> (Консультативна служба з питань атестації здобувачів наукових ступенів), Наказом «Про забезпечення доступу до публічної інформації» https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/dostup_do_pub_info.pdf

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект освітньо-наукової програми «Філософія» третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Був на стадії обговорення до 24 квітня 2020 року https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/projects?proekt_id=283 Зараз статус - документ готується до остаточної редакції. Пропозиції, коментарі, зауваження можна надсилати на електронну адресу: o.perepelytsia@karazin.ua З попереднім варіантом можна ознайомитись за посиланням http://philosophy.karazin.ua/ua/study/osv_prof_programy/philosophy_aspirant.pdf

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЗВО опубліковано ОНП, що акредитується, та РНП з дисциплін ОП та їхні анотації. На сайті факультету є всі необхідні методичні матеріали, але небагато інформаційно-рекламного контенту щодо переваг, особливостей та унікальності даної ОНП, що обмежує інформованість абітурієнтів та інших груп стейкхолдерів про ОНП. Однак, в ході співбесід зі здобувачами ЕГ було встановлено, що вони захоплені своєю спеціальністю, переконанні в її важливості та унікальності.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Достатньо інформативний, яскравий та динамічний сайт університету. Кожен підрозділ має свій особистий сайт, на який даються перехресні посилання. Водночас це дає простір можливостей для індивідуалізації сайтів факультетів, з іншої - трохи ускладнює роботу з сайтом, тому що великі обсяги інформації, не одразу можна розібратися, де яка інформація зберігається. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними для них.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті університету та на сайті факультету інформації щодо третього рівня ОНП менше, ніж про перший та другий. Зокрема, про перший та другий рівень є яскраві презентації, то інформація по третьому рівню представлена тільки в РНП та анкетах дисциплін. Також недоліком є, що на сайті вказана можливість поступати тільки з дипломом магістру, що дискримінує тих здобувачів що отримували дипломи ще до введення магістрів. Але проведені співбесіди показали, що здобувач Н. Карамаш була зарахована з дипломом спеціаліста, який дорівнюється до диплому магістра. ЕГ рекомендує вказати на сайті можливість вступати з дипломом спеціаліста.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП 033 філософія у ХНУ ім. В.Н.Каразіна діяльності в цілому відповідає даному критерію з недоліками, що не є суттєвими. ЕГ пропонує зазначити на сайті можливість вступати з дипломом спеціаліста та впроваджувати (окрім РНП та анкет, що повністю є на сайті у вільному доступі для здобувачів ОНП) також силабуси.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

На основі перевірки індивідуальних планів аспірантів експертна група пересвідчилась в дотичності дисциплін, включених до навчальних планів аспірантів тематиці їх досліджень. Зміст освітньо-наукової програми в цілому відповідає всім науковим інтересам аспірантів, хоча є декілька зауважень. Нещодавно до злиття спеціалізації, були окремі аспірантури з філософської антропології та філософії культури, відповідно кожна спеціальність розробляла власну програму. Після злиття предмети інтегрували, але програма дисциплін більше розрахована на фахівців з антропології. Представники ОНП, які проводять дослідження з філософії культури, висловлювали побажання розширити перелік предметів, які мають відношення до філософії культури. Або відкрити додатково аспірантуру з культурології (кадрових та освітніх можливостей на відкриття ОНП третього рівня з 034 культурологія в ХНУ вистачає). ЗВО зазначив, що проводиться робота так з розширення переліку предметів (було засідання кафедри, на якому було прийнято відповідне рішення), так і з розробки ОНП 034 культурологія третього рівня.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Експертною групою встановлено, що науковий керівник кожного аспіранта є активним дослідником, який має публікації, дотичні до напрямку (тематики) дослідження аспіранта. На даний момент у аспірантурі навчається 24 аспіранта. Окрім викладачів, що включені до таблиці 2, науковими керівниками аспірантів: зокрема Гусаченко В. В. (Керівник Єгорової Д. І.), Шильман М. Є. (керівник Чистотіної О. О.), Чугуєнко Михайло Віталійович (Керівник Пикало А. О.), Салтанов М. В. (Керівник Уйбіна Є. О.), Мамалуй О. О. (Керівник Кузнецова В. С.). Всі статті аспірантів розміщуються на сайті факультету http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/tpf_aspirant.html, де є можливість порівняти їх щодо відповідності з дослідженнями керівників. Оскільки ЗВО іде на зустріч аспірантам щодо вибору теми, на ОНП виявлено випадок не повної відповідності тем здобувача напрямом наукового

дослідження керівника: дисертаційне дослідження Артеменко М. А. «Імагологія екзистенціального космосу в іранській традиції ал-ішрак» не у повній мірі відповідає науковому профілю інтересів керівника Попової Н. В. http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/staff_tpf/popova.html Але частково збігаються в дослідженнях ключові слова щодо філософії релігії, герменевтики та філософської антропології, та є статті у співавторстві наукового керівника та здобувача, про що зазначено на сайті ЗВО. Сам Артеменко під час інтерв'ю зазначив, що здобував освіту водночас в Україні і Ірані, і його тема не має аналогів в Україні, але він вибрав ХНУ саме через високий рівень підготовки та створення необхідної бази філософських знань і навичок для проведення наукових досліджень.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЗВО постійно проводить конференції, семінари та колоквіуми, участь аспірантів завжди безкоштовна. Здобувачі зазначають, що на конференції ЗВО запрошує дуже відомих фахівців та організаційно та матеріально забезпечує їх участь через систему спонсорства від меценатів. Також ЗВО забезпечує доступ до модулів Жана Моне <https://erasmusplus.org.ua/erasmus/zhan-mone/152-vykladannia-i-doslidzhennia/1838-vykladannia-i-doslidzhennia.html> На сторінці у фейсбуці можна побачити, що конференції проводять раз на місяць, а семінари і колоквіуми ще частіше - <https://www.facebook.com/Philosophy.Karazina>

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

У ХНУ активно відбувається міжнародна діяльність. Представники ОНП не настільки активно беруть в них участь, як могли б. Але нещодавно здобувачі Коломієць (Суховатої) брали участь у грантових проектах DAAD. Керівництво ЗВО створює можливість брати участь у міжнародних програмах та постійно інформує про можливості через телеграм канали. https://t.me/karazin_international

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники активно беруть участь у дослідницьких проектах (DAAD, співпраця з закордонними ЗВО), особливо Філоненко О. Залучення аспірантів представлено менш активно, вони зазначають, що зараз хочуть більше працювати самостійно (можливо через посилення карантину і небезпеку).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ЗВО уважно слідкує за порушеннями академічної доброчесності та вчасно реагує. Здобувачі розповіли, що одного разу тези на конференцію у ХНУ у них не прийняли через те, що програма врахувала як плагіат схожий коментар того ж самого здобувача у соціальних мережах. Але вилучення коментаря та консультація з представниками ОНП допомогла здобувачу пройти перевірку на антиплагіат та надрукувати статтю. ЗВО висуває високі вимоги до наукових керівників (перевірка статей на антиплагіат, рейтингування та моніторинг якості студентською радою), що виключає можливість здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів. Сильною стороною ОНПУ є різноманітний спектр наукових досліджень, що пропонують аспірантам наукові керівники. Аспіранти обирають тему самостійно та починають працювати над нею ще до вступу, щоб показати, що вони мають хист до наукових досліджень та відповідають досить суровим вимогам конкурсу ХНУ. ОНП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів до науково-дослідницької діяльності за рахунок загальних дисциплін та дисциплін, які відповідають напрямку власного дослідження аспіранта. Предметна спрямованість наукової діяльності аспірантів відповідає напрямкам досліджень їх наукових керівників (хоча дає можливість врахуванню їх інтересів). В університеті

здійснюється організаційна та інформаційна підтримка аспірантів. Наукові керівники аспірантів керують дослідницькими проектами, приймають участь у міжнародній мобільності, беруть участь у проектах з популяризації науки і філософії, та регулярно публікують результати своїх доробків. В межах ОНП функціонують та не порушуються розроблені в університеті практики пропагування та дотримання академічної доброчесності серед здобувачів та науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Рекомендація ЕГ - згідно бажанню здобувачів розширити список предметів з філософії культури. Як засвідчує керівництво ЗВО, вони вже почали розробляти курси з філософії культури на прохання здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зважаючи на вказані переваги й позитивні практики, зокрема спрямованість на наукові інтереси аспірантів, відповідність напрямів досліджень здобувачів і їх наукових керівників, та несуттєві недоліки, експертна група дійшла висновку, що ОНП третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 033 Філософія відповідає рівню В за критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ТАБЛИЦЯ2.pdf</i>	sYzuSX21oNcrIYPm18TwTJTfKgowA8DSBYG9XaKb UHI=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бородіна Наталія Вячеславівна

Члени експертної групи

Поліщук Олександр Сергійович

Барабаш Ростислав Ярославович